

Övertorneån kunta
kommun@overtornea.se
axel.modig@overtornea.se

30.1.2026

käännös

Lausuntopyyntö, Övertorneån jätevedenpuhdistamo, 2025-12-16

RAJAJOKIKOMISSION LAUSUNTO ÖVERTORNEÅN KUNNAN KESKUSTAAJAMAN JÄTEVEDENPUHDISTAMON LUPAHAKEMUKSEN RAJAAMISKUULEMISTA

Övertorneån kunta suunnittelee uuden jätevedenpuhdistamon rakentamista Övertorneälle, sillä nykyisen puhdistamon tekninen käyttöikä on ylitetty eikä laitos enää täytä nykyisiä kapasiteetti-, toiminta- ja ympäristöturvallisuusvaatimuksia. Nykyinen sijainti on lisäksi ongelmallinen ilmastonmuutokseen liittyvien tulvariskien vuoksi, erityisesti muuttuneiden sademäärien ja kevättulvien aikana. Tornionjoen vedenpinnan nousu kevättulvien aikaan aiheuttaa huomattavaa riskiä puhdistamon toiminnalle.

Nykyinen puhdistamo toimii Suomen–Ruotsalaisen rajajokikomission 2. maaliskuuta 1973 myöntämän luvan perusteella. Lupaehtojen mukaan liitetty asukasvastineluku oli tuolloin 2 500 pe ja mitoitusvirtaama (Qdim) 140 m³/h. Kokonaisfosforin raja-arvo on 2 mg/l ja BHK7-arvo saa olla enintään 100 mg/l. Vuonna 2000 lupaa täydennettiin ulkopuolisen lietteen vastaanottoasemalla. Suunniteltu puhdistamo käsittelee jätevedet Övertorneån taajamasta, Turovaarasta, Ekobystä ja Kuivakankankaalta. Uusi puhdistamo mitoitetaan 2 800 pe:n kuormitukselle ja noin 120 m³/h virtaamalle. Uusi sijainti on noin 1,1 km nykyisestä ylöspäin, korkeammalla maastokohdalla. Kun uusi puhdistamo otetaan käyttöön, nykyinen poistetaan käytöstä. (Ks. kuva 1.)

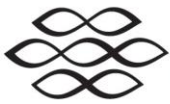
Toimintaa ei automaattisesti katsota ympäristövaikutuksiltaan merkittäväksi 28 luvun 1 §:n mukaisesti ympäristöluvan arviointiasetuksessa (2013:251). Hakija katsoo kuitenkin, että kokonaan uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen sekä uuden purkupisteen käyttöönotto aiheuttavat merkittävää ympäristövaikutusta. Siksi rajaamiskuuleminen tulee toteuttaa. Kuuleminen käsittää myös Natura 2000 -vaikutusten arvioinnin. Lupa-hakemus sisältää myös vesitaloushankkeen, joka koskee uuden purkuputken rakentamista.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio on saanut tiedon hankkeesta paikallislehdestä 2.1.2026. Komissio toteaa hankkeesta, että Suomen tulisi olla mukana jatkossa hankkeen lupaprosessissa Tornionjoen kansainvälisen rajavesistön alueelle sijoittuvan hankkeen mahdollisten rajanylittävien vaikutusten vuoksi. Komissio viittaa rajajokisopimuksen artikloihin 15-18 ja Ruotsin luonnonsuojeluviraston ohjeistukseen rajanylittävistä vaikutuksista⁽¹⁾. Komissio katsoo, että ympäristövaikutusten arvioinnin ja hankkeen lupahakemuksen tulee sisältää arvio rajanylittävistä vaikutuksista huomioiden Tornionjoen vesien tilatavoitteet ja rajajoen käytön jätevedenpuhdistamon sijaintiin nähden. Arvioon tulee sisällyttää myös poikkeustilanteet kuten ohijuoksutukset ja tulvatilanteet.

Lausunnon on valmistellut komission sihteeri Annika Sallisalmi. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenettelyllä 27.1.2026 mennessä. Lausunto on tallennettu ACTA-diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

⁽¹⁾ Naturvårdsverket:

Gränsöverskridande samråd / När ska underrättelse ske?

Av art. 10.1 framgår att underrättelsen ska ske så tidigt som möjligt i den strategiska miljöbedömningsprocessen, vilket inträffar vid avgränsningssamrådet.

<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/gransoverskridande-miljopaverkan-av-planer-och-program/>

TIEDOKSI

Ylitornion kunta
Tornion kaupunki
Haaparannan kunta
Ruotsin luonnonsuojeluvirasto
Suomen ympäristökeskus